

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novum ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id euidem probamus libenter (Az általunk katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Segéd-szerkesztő:
KETSKÉS ELEK.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytársaságban.

Közigazgatási bizottsági ülés a városon és a megyénél.

A rendes sablontól eltérőleg egy kis érdekesség is vegyült a tegnapi közigazgatási bizottsági ülés lefolyásába. A kültermi lakások fölött való határozathozatal, illetőleg azoknak jóváhagyása rég óhajtott dolog volt. A különböző bizottságok ugyanis folyton tanácskoztak, lamentáltak az építkezések és künnlakások miatt, a törvény és a miniszter pedig megengedte nekik. Így tehát csak a hatóság tekintélyét eshetett csorbára. — A másik határozat az udvarokon való építkezés ügyében folyt, szintén a háztulajdonosok javára.

Az ülést mely 10 óratól 11-ig tartott, Fiáth Pál báró köispán vezette.

A rendőrségi jelentés a közbiztonsági állapotokat kielégítőnek jelentette, amennyiben 4, személyelleni kisebbjelentőségű támadáson, 26 lopáson és 10 egyéb vagyonelleni kihágáson kívül közre nem volt nagyobb jelentőségű esemény nem fordult elő. A szocialdemokraták unalmas óráik előzése céljából imitt-amott, — mint március 15-kén is — beszéltek magukról, de csak tört szárnyakkal lebegnek a mélyebb vizek fölött. Tógi és Tomann boltjai megvizsgáltatván, robbanó anyagokat ott nem találtak.

Tóth István főjegyző betérészt három kültermi építési tervrajzot, a melyeket a tanács nem óhajtott engedélyezni. Tóth Aladár kéri, hogy ebben a tengeri kigyóként föl-fölmerülő ügyben érdemleges határozat hozassék. Lamentálunk, de tiltó határozatot hozni nem tudunk, mert a törvény megengedi úgy az építkezést, mint a künnlakást. Kövesy István dr. kifejti, hogy a mezőrendőri

törvény I. paragrafusában megengedi, hogy kiki szabadon építhet saját telkén gazdasági épületet. A kültereken építkezők préházak építésére kérnek legtöbbször engedélyeket. A ki most már kisebbet épít, attól elfogadják, hogy préházát épített, kifogást csupán a nagyobb terjedelmű építkezésnél tesznek. Akadályt csupán a rendőrség vethet. Mert ha a tanács elutasítja az építési engedélyt, a közig. bizottság a törvény miatt kénytelen megengedni. Ha azonban a rendőrség talál kifogásolni valót az épület-lakhatósága ellen, tiltsa be az a künnlakást. Dr. Bierbauer Viktor fölemli, hogy az Erzsébet liget mellett épült két putri. Az építési engedélyt megkapták, mert mikor a terveket betérésztették, azok rendes lakható épületek képét mutatták. Mikor aztán a vískó készen volt, megvizsgálták és elrendelték a kilakoltatást. De hát hova lakotassák ki? Az árokpartra? A mikor oly földhöz ragadt szegények, hogy nincs hová fejüket lehajtani. Így aztán maradt minden a régiben. Eddig egyebet nem tehettek, mint hogy a szabály ellen vétőket pénz büntetésre ítélték.

Végül is a bizottság mind a három esetben megengedte az építkezést, de a rendőrség figyelmét felhívja arra, hogy az építkezés megkezdésekor rögtön intézkedjék az ellenőrzésre vonatkozólag. A tényleg építkező, vagy egészségtelen lakásba költözni tilos s a rendőrségnek kötelessége ilyen esetben teljes erővel érvényt szerezni a törvénynek.

Tóth István főjegyző előterjeszti, hogy Fröschl János zóldfa-utcai lakos 1887-ben épített egy deszkabödét az udvarában hátul. Schön Rudolf cement áru kereskedő megvett tőle egy területet s Fröschl bódéja mellé háttal építet egy jóval magasabb, cserépszindelyvel fedett raktárt,

a melyben cserép és kőagyagcsó rakomány van. A lakóépülettel mindez 20—25 méternyre van. A tulajdonosok közt valami viszály ütött ki s most Schön követeli, hogy Fröschlvel bontassák le a felszert. A rendőrség s másodfokúlag a tanács Schönnek adott igazat, Tóth István főjegyző azonban az ellenkező határozat elfogadását kérte. Hiszen ezen az alapon minden deszkából épült mellékhelyiséget el kellene pusztítani a város területén. A törvény szerint új épületet náddal földni nem szabad, de Fröschl nem új, hanem régi épület s nincs is Schön házának szomszédságában. Schön mellett egyedül Tóth Aladár biz. tag kardoskodott, hangzatosabban a lebontás szükségességét, mert a hol panaszos van, ott a mellett kell dönteni.

Turián József pénzügyigazgató jelentése szerint március végén volt a kincstárnak 815,280 K. 92 fillér követelése, ebből március végéig befolyt 425,970 K. 62 f. s hátralékban maradt 389,310 K. 62 f. Az exlex következtében az idei március hónap 16 ezer kor.-val kevesebb az egyenes adók utáni bevétel. Márciusban tavaly is exlex volt ugyan, de a mint látszik a törvényes kívüli állapot mindig súlyosabbá teszi a helyzetet.

Dr. Bierbauer Viktor főorvosa következőkben terjeszti be a mult év egészségügyi állapotokról való jelentését:

A város közegészsége a lefolyt március hónapban sem volt sokkal jobb, mint az előző 2 hónapban. A kanyaró az egész város területén szörvénnyosan volt, de különösen a palotaváros két kerületében grasszált, a hol az iskolák e hó 2-dik felében 10 napra bezárattak. A kanyaró maga ugyan mint kanyaró halálozást nem követelt, de az utóbajok közt a tüdőlob említendő. A gyermeki szervezet legyengülve, a kanyaró követke-

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCAJA.

Kritikai észrevételek egy felolvasáshoz.

írta: Dr. Reichardt Tamás.

(Polytatis.)

IV.

A trenirozás csodája.

Sch. urnak későbbi fejtegetéseiből azt látom hogy az ő véleménye szerint a nő „őserejében“ nem állott mögötte a férfinak. (!) Hogy most gyöngébb a nő testi szervezete nézve ez évezredes ferde nevelésnek az eredménye.

„A fiut edzik már kis korában — ugymond — tornázik, lapdázik, testéhez okszerű ruhája van. A kis lány otthon van, célszerűtlen a ruházata, ezer neveléses illemszabály akadályozza a szabad izomfejlesztésben, de az izmos nő nem is ideál. A bálkirálynő keze minél puhább, fehérebb és munkátlanabb legyen. . . . „Ha a nők izomerejét fejlesztlenők és nem keztyik és legyezők (lán a vaskalapács és a buzogány?) lenne a nő symboluma, generalitákon keresztül elérné a férfi izomerejét, (!) a mely elvégre sok ezer év har-

caiban és küzdelmében fejlődött. (!) Hogy ez lehetséges bizonyítékul föl hozza a circus dámákat s az akrobata nőket.

Micsoda perspektivák a fejlődési elmélet Nébo hegyéről! Szinte szédületes kilátások a jövőbe, ha ezen elmélet szerint reformálják a pedagógiát. A nő minden még a legnehezebb munkákra, talán még a katonaszkodásra is alkalmas lesz csak az izmait kell fejleszteni. És így elesik a nőemancipáció elleneinek az a bornirt kifogása hogy a nő testi szervezete:énél fogva nem alkalmas minden hivatalra s nehéz munkára.

Persze ez okból először is izlésünket kell megreformálni. A női ideálban eddig karcsu derekat, pici lábat és puha kacsókat kerestek. Romlott izlés! . . . A jövő bálkirálynéjában más tulajdonságokat fognak keresni. A jövő az eddig megvetett tagbaszakadt, tenyeres-talpas hölgyeknek fogja odaitélni a szépség palomáját.

Csak egy nehézsége van a dolognak. Az t. i., hogy a nőkérdésnek illetően megoldása, és a korlátlan nőemancipáció keresztülvitele egy kissé soká fog tartani. Hisz a férfi is „sok ezer év harcaiban szerezte izomerejét“ így a nőnek is több ezer évi trenirozásra lesz szüksége. De a trenirozásnak okvetlenül meglesz az eredménye.

Hát ki biztosít erről bennünk? Ki máig mint a nagy Darwin és kicsi epigonjai, föles. Bebel. Ez mérész fantáziával már megis rajzolta a jövő női ideálnak a leszármazási fáját.

A „célszerű“ reformruhában járó és „nevetéses illemszabályoktól“ nem felszélyezett s a tornázásban megizmosodott mama izomkészletének egy részét átörökli a leányára, ez újabb erőt szerez, s azt — vagy annak egy részét örökli az ő leánya — már mint az elsőnek unokája. Minden következő leány-generáció valamivel izmosabbnak születik, mint az előtte való, míg végre fölvirrad a teljes nőemancipáció napja, a mikor a nő testi erőben nem fog különbözni a férfitől.

Hát akkor meg fog állapodni a fejlődésben? En nem hiszem, hogy olyan önzetlen volna. Ha eddig fejlődhetett mért ne fejlődhetnék tovább? Tehát tovább fog izmosodni és lekunkurálja a férfit s meg sem állapodik míg el nem ér az Überweibig. Akkor azután ütött a boszu órája! A nők most már erősebbek lévén kárpótelják magukat az évezredes elnyomatásért és proklamálni fogják az általános papucs-kormányt. Ezt a veszedelmet a férfi-nem csak úgy fogja szegény fejeéről elhárítani, ha idejekorán hozzá.

Papp Károly
székesfehérvári
város-ház-tér, 5. szám alatt.
(Bejárat a Megyeház-utcáról.)
szelvény-műfestő és vegyészeti ruhatisztító

Mindennemű úri-, női-, gyermek- és egyen-ruhák,
menyasszonyi kelengyék, függönyök, végáruk,
valamint ágynemű-toll tisztítását elvállalom. —
Gyász esetekben a legrövidebb idő alatti ki-
szolgálását ígérek. 2958 156—148

Mai lapunk 4 oldal.

tében, nem tud ellenállani más invázióknak oly könnyen, mint mások, s így igen gyakran tudó-
lob lépett fel kanyaró után és így a tudó-
lob halálozást okozott. Ezen kör után az ural-
kodó megbetegedések, az influenza, a tüdő- és
legutaknak hurutos, lobos és gümőkóros bántal-
mai voltak.

Született: 84. Ebből törvényes fi: 41, nő: 38. Törvénytelen fi: 4, nő: 1. Házasságra 11 pár lépett.

Elhalt ellenben: 83. és pedig fi: 36, nő: 47. Ebből törvényes fi 7 éven aluli: 18, nő: 18. törvénytelen fi: 2, nő: 1. — A Szt. György kór-
ház 11 halottja közül 3 volt csak székesfehérvári, 8 idegen.

Nevezetesebb halálesetek Veleszületett ygen-
geség 7, ránggörcs 5, bélmurta 2, difteritisz 2,
hasi hagymáz 1, tüdőlob 21, tüdővész 18, guta
2, vizekór 4, elmebaj 4, aggkór 8, véletlen 2, (El-
egés Forgó-u. és vasutellipratás Lepsényben) Jár-
ványos kórok állása a következő volt: Hasihagy-
máz 1, elhalt 1. Difteritisz 2, elhalt 2 (egy szőlő-
béli családnál). Vörheny maradt 2, szaporodott
1—3. Gyógyult 2, maradt 1. Kanyaró maradt
45, szaporodott 153, összesen 198, Gyógyult:
151, maradt: 47.

Árókay Antal jelentésében a Vörösmarty-
térén a Schmid és Balog-féle házak közti rész
tisztítatlanságáról tesz jelentést, melynek tiszto-
gatását a bizottság a Vörösmarty-kert örenek kö-
telességévé tette.

Az iskolák a kanyaró újabb fellépte miatt
bezárattak. A felsővárosi iskolák e hó 14-től, az
összes iskolák virágvasárnaptól s zárva marad-
nak egész Május 3-ig, mely idő alatt alapos tiszto-
gatás alá vétetnek.

Ujházy Sándor kir. alügyész jelentése szer-
int a törvényszéki fogházban március 1-én 113 fo-
goly volt, a kikhez 57 új jött. Március folyamán
elbocsátottak 66 foglyot s így április 1-re 104
maradt.

Tajda Mór főmérnök jelentése szerint az
állami utak jó karban vannak. A városi utak
fedanyagának szállítását Bernstein és Káldor-cég
vállalta el három évre. A főmérnök kéri, hogy
ez a szerződés vagy 2, vagy 4 évre állapítsák
meg, mert a feltételek így időközönként szabotnak ki.

Festélich Bénédi gróf bejelenti, hogy Auer-
bach Gábor tanító és társai a miniszterhez folya-
modtak, mert a város az ötödéves koprótlékaikra
vonatkozó kérvényüket hónapok óta heverteti. A
miniszter leirata értelmében a közig. biz. a tanácsot
utasította, hogy legkésőbb május elejéig hozzon
határozatot, mert május 15-éig a felterjesztésnek

fel kell mennie. Bejelenti továbbá, hogy Rónay
Elemért az iskolaszék tanítónak megválasztotta
kéri díjainak kiutalását. Egyben kifogást tesz a
díjlevél ellen, a melyben a rendes fizetés 1000
kor. és a lakbér 300 kor. Mivel a város a rendes
tanító fizetését már régebben 1200 kor.-ban ál-
lapította meg, a törvény értelmében pedig a tanítói
fizetést csak javítani, de kurtítani nem lehet, a
díjlevél ellen kifogást emel. Minthogy azonban
a város makacsul ragaszkodik téves felfogásá-
hoz, e vitás ügyben a miniszter fog dönteni.

Közigazgatási bizottsági ülés a megyénél.
Fiáth Pál br. főispán elnöklése mellett lefolyt
ülése a biz. tagjai teljes számban jelen voltak.
Mindössze egy-két pontja volt az ülésnek, de
azért mégis 1 órákor ért véget.

Említsre méltó a zámoslyi rk. plebános ké-
relme tárgyában hozott határozat. Zámolyon a
canonica vizitatio értelmében több olyan szol-
gálmány jár a plebánosnak, amiről a hívek tudni
sem akarnak, sőt már évtizedek óta nem is tel-
jesítették azokat. Az előző plebános a békeség
kedvéért nem sürgette azokat, de a jelenlegi
nagyon is szükségét érezvén járandóságai teha-
tásának, jogai érvényesítésének utolsó eszközeit
is alkalmazta. A főszolgabíró nem adott neki
igazat, azt vélvén, hogy elévülésről szó sem lehet
— a hitközséget kötelezte a jogos követelések
teljesítésére. A közig. bizottság az alispáni hatá-
rozatot helybenhagyta.

Az ülés legnagyobb részét a Zichy János
gróf nagylégi telepitési ügye körül kifejlődött
vita töltötte be. A telepitési törvényben előírt
következmények megvizsgálása céljából kiküldött
bizottság egyhangulag oda nyilatkozott, hogy a
telepités a törvény több pontjával ellenkezőkép
történik. A vitában a bizottság csaknem valamennyi
tagja részt vett, tövirok-hegyre megvitattván a
dolgot. A telepitési engedély megadásának szá-
mos ellenzője akadt. A vita folyamán azonban
mindinkább kidomborult az a tény, hogy a ne-
mes gróf tiszteletreméltó intenciója csak elisme-
rést érdemel; és hogy a telepitési tervezet tör-
vénytelenségeinek ódiuma tulajdonképp a miniszte-
riumot terheli, hisz ott informálták a telepitőt;
hogy az engedély megtagadása a már úgy szól-
ván birtokon belül levő szegény telepeket sju-
taná legjobban. Ezért végezetül egyhangu hatá-
rozattal megadták a telepitési engedélyt azzal
a kitéréssel mégis, hogy a törvényben előírt s köz-
célokra szolgáló 5%-nyi területet teljes egészében
(150 hold helyett 301 holdat) valamint a szintén
előírt belsőségeket adja meg a telepitő és a tör-

vény ellenes, a vadászati jogra vonatkozó kikö-
téséről mondjon le.

A szakreferensek jelentéseinek tudomásul
vétele után az ülés felszlott.

UJDONSÁGOK.

— **Ezüstmennyegző.** Távol a szép ma-
gyar haza földjétől, San Remoban ünnepli
házasságának huszonötödik évfordulóját
Eszterházy Miklós Móric gróf csász. és kir.
kamarásnejével, szül. Schwarzenberg Fran-
ciska hercegnővel. Nem szíve vonza őt el
drága hazájától, egészsége helyreállításá-
céljából kell anyyira eltávoloznia tőlünk. A
ki ismeri a nemes gróft, a ki látta és
tapasztalta azt a sok jót, melynek csele-
vése egész életének folytonos folyamata,
az igaz szeretettel kíván a nemes grófnak
hosszu, boldog életet a holnap örömmű-
nepe alkalmából. Ha valahol, ugy megyénkben
nem szünhetünk meg halásak lenni Eszter-
házy Miklós Móric gróf iránt. A nagy Esz-
terházyak méltó utóda, a kinek szíve
mindig nyitva áll a szenvedők kérelmére,
a kinek áldozatkészsége mintaközöséget
alakított Csákvárból s a kinek adományait
hálával említi az egész környék. A mellet
buzgó vallásos lelkű férfiú, a szíve legmé-
lyéig. A kilencvenes évek katholicizmu-
sának felbuzdulásában ő volt az egyik
főtényező, a ki csontig-velőig való me-
győződésével ott állott a lobogó zászló
mellett. A Fejérmegyei Naplónak ő volt
egyik megalapítója s azóta is egyik leg-
nagyobb jötevője. A holnap ünnep azonban
nem a közéletnek, hanem a családi tűzhely
melegének ünneplése. Azt a példaszert,
tisztá szereteten alapuló, Istenszive szerint
való frigyat ünnepljük, a mely méltán
rászolgált az Ur bőséges áldására. A sok
üdvözlét mellé fűzzük mi is a miénket,
kérve a minden jót osztogatóját, hogy
áldásának meglegető egy percre se fossza
meg Eszterházy gróft s nemes családját,

lát a még intenzívebb tornához s a testedzéshez,
hogy a nő-nem utol ne érje.

Valóban „difficile est satyram non scribere,
nehéz szatírákat nem írni. Ekkora naivság nem
tarthat igényt arra, hogy komolyan vegyék s
azért nem is bocsátkozom hosszabb cáfolgatásba.
Csak egyre utalok. Tekintse Sch. ur az állatvi-
lágat; mindenütt azt találja, hogy a him erősebb
mint a nőstény. Hát ez is évezredes harcnak az
eredménye? Vajjon lehetségesnek tartja-e, hogy
a nőstény oroszlan trenírozás folytán olyan hal-
talmas legyen mint a him?

A circusdámákat illetőleg pedig szabadjon
idézni Rössler („Die Frauenfrage“) szavait, me-
lyekkel így felelt Bebelnek ezen hirhedt érvére:
„Der Hinweis auf die Circusdamen und Akroba-
tinen... ist *schwerlich geeignet, vernünftige*
Menschen für das Bebelische Eingreifen in die
Entwicklung der Frau zu begeistern. Vielleicht
versucht man nach derselben Theorie der herr-
lichen Uniformität zu Liebe in der socialdemo-
kratischen Zukunftsgesellschaft auch einmal durch
„Züchtung“ den Männern lange Frauenhaare und
den Frauen Bass-stimmen zu verschaffen.“

Sch. ur szerint a nő és a férfi közötti kü-

lönbségeket nemcsak fiziológiai, hanem psycho-
lógiai téren is el lehet tüntetni — *training* útján.

Tény az, hogy szellemi tekintetben van
különbség a nő és férfi között. A nő értelme
kevésbé alkalmas a mélyebb és elvontabb gon-
dolkozásra, ellenben kiváló a praktikus téren, és
mélyebb az érzelme világa. Honnét e különbség?

Önmaga is beismeri, hogy a nőnek kisebb
agyvejele nem jele, hogy kisebb a szellemi te-
hetsége. Mert, „a mint az állatvilágban sem áll,
hogy a nagyobb agyvelejű állatok *intelligensebbek*
(haszonlitsuk például az elefántot össze a han-
gyával) ugy helyten az agyveelő kisebb súlyából
a nők kisebb intelligenciájára következtetni.“

Sch. ur egész gondolatmenete föltételezni lát-
szik, hogy az emberi értelem és az állati között csak
fokozati különbség létezik és nem egyuttal *minőség*.
Ez materialisztikus tévedés, a mely szerint ugy az
állati mint az emberi értés csak anyagi funkció,
foszforeszkálás. Ez a föltevés azonban képtelen
megmagyarázni a legegyszerűbb fogalom kelet-
kezését. Mindaz a mi anyag az egyedi konkrét
tér és idő által határolt, az ember pedig alkothat
elvonat, és általános fogalmakat. Ez a föltevés
teljesen megfenekezik az *önlindai tényén*; erre ré-

szekből álló alany, a milyen az anyag képtelen, erre
csak egyszerű állag képes a milyen a lélek.

Az állat megismerése csak érzéki, nem más
mint visszatükrözése az érzéki benyomásoknak,
s azért mindig egyedi és összevont. Az állatnak
nincsenek általános fogalmai, nem fogja föl az
ok és okozat közti összefüggést — mert ez
már nem érzékelhető — megismerése csak a
fölszinen marad és soha se hatol a dolog lénye-
gégig s ezért tulajdonképeni intelligenciáról az ál-
latoknál szó sem lehet. Ellenben az emberi ér-
telem az érzéki burokból kihámozza a dolog lé-
nyegét, (lnné az értelem latin neve. Intellectus
= intus legere.) általánosít, kutatja az okot,
boncol és következtet.

A materializmust tévedésbe ejtette a szellemi
funkcióknak az anyagtól való nagy függése. Az
agynak megsértülése gondolkozási zavart idéz
elő tehát mindjárt készen volt a következtetéssel:
a gondolkodás nem más mint az agynak funk-
ciója, foszforeszkálás. Hát az igaz, hogy a lélek
működése és az agy között szoros összefüggés
van, s ezt a keresztény bölcsélet régóta hirdeti
(„Nihil est in intellectu, quod non prius fuit in
sensu“) de ebből az összefüggésből korántsem
következik, hogy a gondolkodás tisztán anyag.

Szlanyinka Ferenc

férfiszabó

Székesfehérvárott, Szent-Imre-utca I. szám.

Ajánlom dúsan felszerelt raktáromat a legfinomabb
tavaszi angol és hazai szövetekből. Vállalko-
zom mindennemű úri, egyen- és papi-ruhák legújutáno-
sabb ár melletti, korrekt és gyors elkészítésére. —
Vidékre próba nélkül.

— **Jutalmazás.** Magó Károly rácalmási igazgató-tanítót a vall. és közokt. miniszter 100 korona jutalomban részesítette az ifjúsági egyesület szervezése és működése körüli szerzett kiváló érdemeiért.

— **Ipartestületi közgyűlés.** A vasárnapra kitűzött ipartestületi közgyűlésre az iparosok — szokásukhoz híven — ismét nem gyűltek össze kellő számban, így jövő vasárnap (16) fogják a megjelentek számára való tekintet nélkül a közgyűlést megtartani. A közgyűlés legérdekesebb pontja kétség kívül az elnökválasztás lesz. Say Ferenc, az Ipartestület kiváló képzettségű és rendkívül ügybuzgó elnöke ugyanis — mint halljuk — kijelentette, hogy semmi körülmények közt sem hajlandó az elnöki tisztet tovább viselni. Amde ezzel szemben meg az iparosok óriási többsége tudni sem akar Say távozásáról. Nem hisszük, hogy Say Ferenc még akkor is ragaszkodik elhatározásához, ha a közisztület és szeretet oly impozáns módon nyilatkozik meg mellette, mint azt a múlt évben láttuk; de az esetben nagyon is óhajtanánk tartjuk, hogy ne az az irányzat kerekedjék felül, mely az Ipartestület mostani egészséges szellemét eddig is veszélyteljesen fenyegette.

— **A Felmayer-gyár kéménye.** Sok panaszra adott s ad még mindig okot, hogy a Felmayer-gyár kéménye a befűtésnek idejében oly rendkívül sok kormot szór különösen a közelben levő házak udvarára, hogy ez által nemcsak a köztisztaságot, de a közegészséget is veszélyel fenyegeti. Ugy tudjuk, hogy emiatt már a főkapitányság meg is kereste a gyárat. Gerő Jakab gyárigazgató a legnagyobb jóakarattal fogott a baj orvoslásába, de eddig minden fáradozása hiába volt. Közel 150 fűtémészítő készülék van Európában szabadalmazva, és ezek közül egyetlenegy sincs, amelyet a kívánt eredménnyel alkalmazhatnának. Egyetlen biztos mód áll ez idő szerint a gyár rendelkezésére, az t. i., hogy a most használt tatali szén helyét porosz-szenet használjon. Azonban ez nem kevesebb mint 20 ezer korona évi több kiadást jelentene, ami bizony elég tekintélyes összeg. A gyár érdemes igazgatója nekünk megígérte, hogy több szakértőt meg fog kérdezni az iránt, nem lehetne-e valami más megoldást találni a dolognak? Mi ugyanis azon véleményünknek adtunk kifejezést, hogy a gyár-kémény meghosszabbítása eredményre vezetne. Erre mi már több példát láttunk. Nagy örömünkre szolgálna, ha a mai tarthatatlan állapot megszűnne, és — azt hisszük — közönségünk is osztoznék örömünkben.

— **A gyorsaság nem boszorkányság.** A belügyminiszter már jóváhagyta azt a szabályzatot, amelyet a városi közgyűlés 1901 aug. 29-én elfogadott. Mire való ez a nagy gyorsaság, hisz a szabályzat érvénye egész az 1910 év végeig szól?

— **Kincstári ajándék a háztulajdonosoknak.** Nem hisszük, hogy valami nagyon megörüljenek a háztulajdonosok a kincstárt képviselő pénzügyigazgatóság azon kijelentésének, hogy a házbérlővédelmi adót Székesfehérvár városában a jövő 3 évi ciklusra csekély 52 ezer koronával kívánja emelni. A p. i. ugyanis nem találta megfelelőnek a háztulajdonosoknak a saját lakásaik értékéről tett vallomását. Hogy hány száz felebbezés kél ennek a kivetésnek a nyomán, ki tudná azt megmondani?

— **Meghívás.** A baracscai közbirtokosság 1905. évi május hó 7-ik napján d. u. 3 órakor a baracscai községhez tanácskozási nagyteremben gyűlést tartja, amelyre az érdekeltek közbirtokosok tisztelettel meghívhatnak. Tárgysorozat: 1. Számvizsgáló bizottság jelentése. 2. Határozathozatal a rendelkezésre álló készpénz felosztása tárgyában. 3. Az ugynevezett alsó korcsmára Baracska községével kötött adásvételi szerződés elfogadása és annak aláírására meghatalmazottak kiküldése. 4. Knausz József ercsi-i lakos ingatlanaira a baracscai közbirtokosság javára bekebelezett zálogjog törlesztésének engedélyezése ügyében határozathozatal. 5. A netán még függőben maradó ügyek lebonyolítására végrehajtó-bizottság kiküldetése. 6. A temetői gödör megvételére Csontos Andor ur által tett ajánlat tárgyában számvizsgáló bizottság jelentése és határozathozatal. 7. Indítványok. — Kelt Baracska, 1905. április hó 1-én. — A baracscai közbirtokosság számvizsgáló bizottsága.

— **A délafrikai bevándorlás korlátozása.** A belügyminiszter rendeletileg tudatja a törvényhatóságokkal, hogy Délafrikában a partraszállást csak annak engedik meg, aki legalább 20 font (480 korona) készpénzzel bír, vagy a helyi hatóság és az indulási kikötő konzuljának aláírásával hitelesített munkásszerződést tud felmutatni.

— **Tüdőbajos gyermekek orvosi kezelése** eddig felette nehéz volt, mert az orvosi tudomány nem rendelkezett oly szerrel, melyet gyermekeknek adhattak volna. Az utálatos creosolpreparátumok, melyeket felnőttek is csak utálattal vettek be, gyermeknek egyáltalán nem alkalmazhatók. A „Strolin” feltalálása folytán ezen hiány megszűnt. A „Strolin” felette kellemes szaga és jóízű szirup, melyet a gyermekek szívesen vesznek és könnyen emésztenek. Ezen szernek kiváló gyógyhatása számos előkelő orvos tapasztalatain alapszik és minden kétségen felül áll. A lesoványodott, sápadt kicsinyek a „Strolin”-nak rövid használata után jó étvágygyal esznek és nem sokára gömbölyű, piros arcuk lesz, míg a betegség tünetei lassankint emulnak.

Az Egyházmegyei Könyvnyomdában egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik.

IRODALOM.

A tökéletesség útja.

Ily címen jelent meg a napokban egy kis, csinos formájú s izléses kiállítású könyvecske; ezt szeretném a Fejérmegyei Napló m. t. olvasóinak, esetleg az olv. sok rokonainak vagy ismerőseinek jóindulatu figyelmébe ajánlani. Jó lélekkel s nyugodt szívvel tetsem ezt, mert a művecske igazán megérdemli a széles körű pártfogást.

A mostani napok épen alkalmasak a komoly gondolatokra. A nagybőjt vége felé maga az egyház is óva int bennünket s sürgősen figyelmet parancsával benső ügyeink rendezésére. A hívő közönség ismerősen e parancsot, de jól ismerősen a saját nehéz, külső és belső körülményeit is, szíves készséggel keresi fel a lelki s sokszor testi áldások székhelyét, hogy gondjaitól megszabadulva lelki megnyugvással várhassa az örömmek napjait. — Alkalmas helyeken, hol a lelki élet tökéletességére törekvesnek, szentgyakorlatokat is tartanak ezen vagy a jövő héten. E napok tehát csakugyan komoly gondolatokat rejtegetnek számunkra.

Epen jókor jelent meg tehát e jelzett című könyvecske. Nagyon alkalmas jámbor olvasmányokra, lelki felüdülésre. Ép ezért melegen ajánlom egyeseknek úgy mint egyesületeknek vagy társulatoknak, ifjaknak s felnőtteknek, férfiaknak és nőknek egyaránt.

Üdvös gondolatokat, nemes érzelmeket ébresztenek bennünk az egyes fejezetek s a fejezetek egyes pontjai.

Nem imakönyv e művecske, kimondottan elmélkezésre sem készült: de azért mind a kettőre nagyon alkalmas. Hasonlít Kempis Tamás Krisztus követéséhez. És ez nagyon jelentős dicséret.

A **tökéletesség útján** haladó léleknek szolgál vezetőül, irányítóul is. A nemes lélek egyszerűségét, a buzgó szív lelkesedését, a jóindulatu kebel szent elhatározását fokozza s növeli e könyvecske, illetve a könyvecskének tartalmas gondolatroszata.

Kinek kevés a föld, kinek szűk e világ, ki nem keres „itt marandó váro-t”, aki tehát többre, nagyobbra s másra vágy: az nyugodt lélekkel megveheti s vegye is meg e könyvecskét. Aki lelki erőt, aki akaratit edzetséget kíván szerezni: annak melegen ajánlom e kisdéd művet. Aki vizagsztalásra szorul s aki ezt Estennél akarja keresni: annak különösen merem ajánlani.

Válóságos lelki kincs lesz s lehet is e kis könyvecske családoknak s egyeseknek. Csak egy-két gondolatot olvassunk belőle s megtaláljuk azt, amit szívünk keres. Akinek kevés ideje van s így csak néhány percig ér rá ilyesmit olvasni: az nemesen és üdvösen teszi, ha e műből olvas, vagy benne lapozgat; — idejét jól töltötte el.

A **tökéletesség útja** nehéz, de ezen műben megtaláljuk e nehézség megkönnyítésének módzatai; megmondja az okokat, melyek az ájtatos keresztényt tökéletességre vezérlik s vezérlehetik (I. k.); elsorolja az eszközöket, melyekkel könnyen éltszentségre juthat (II. k.) és harmadszor megemlít néhány fontos erénygyakorlatot, melyek a velők ellentétes hibák kiirtására alkalmasak (III. k.). Az első könyv 18, a második 15 és a harmadik 12 fejezetben sok-sok lelki ügyünkben megtaláljuk a helyes s biztos tanácsot.

E művecske nem regény, nem is szindarab, de azért szórakoztat és felüdít s élvezetet nyújt annak, akinek van hozzá érteke; aki meghaladja szózátát. Nyelve természetesen folyó, könnyed s egyszerű; fordítása magyaros és nemes.

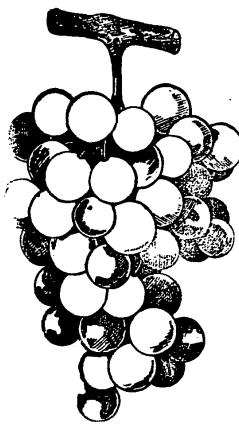
Mindenkinek szívesen ajánlom a kisdéd művecskét, ki a tökéletesség útján kíván haladni; de mégis különösen most alkalomszerűleg az ifjúságnak pályaválasztási aggodalmaiban; főleg annak, aki a papi vagy szerzetesi pályára érez hajlamot magában.

E szép mű jeles fordítója **Nagy Leo**, sarutlan karmelita áldozópap, a győri rendház gondnoka. Aki e könyvecskét megveszi, megjótékonyágot is gyakorol, mert a befolyt összeget a nyomás-költség fedezése után, a zombéri karmelita templom építésére fordítja a rend vezetősége. Már csak ezért is melegen ajánlom e csinos s kedves kis művecskét.

Megszerezhető Győrött, a sarutlan karmeliták házában, (ilyen cím elég is a levélre), csinos vászontáblában 1.60, bőrkötésben vörös-vágással 2, bőrkötésben arany-vágással 2.40 kor.

Dr. Vargha Damján.

„Milleniumtelep” Nagyűsz.

Legolcsóbb árak!

2070 02-02

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segélynyújtással és állami felügyelet mellett létesült.

Kárpitos butor-raktár.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **kész kárpitos-munkákból** u. m. garnitúrák, ebédlő-divánok, ottománok stb. stb.

raktárt tartok

a Megyeház-tér 13. és Simor-utca 22. szám alatt.

Elvállalok továbbá mindennemű kárpitos és díszítő munkákat, valamint **szobák tapétázását**, ugyancsak a kiválasztott minta és rajz szerint megrendeléseket a legjutányosabb árban!

Feltétlen megbízhatóság, elsőrendű munkák.

Kiváló tisztelettel

Vida Elek

2065 kárpitos és díszítő. 57-52

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.